

BIJLAGE 2 Toelichting risicoanalyse en prioriteitenstelling

Beleid voeren op het terrein van handhaving is noodzakelijk omdat een overheidsorganisatie niet alle handhavingstaken volledig kan (laten) uitvoeren. De beschikbare middelen en capaciteit zijn nu eenmaal beperkt. Dat betekent dat we moeten kiezen; wat doen we wel, wat niet, wat eerst en wat later. Door een risicoanalyse uit te voeren kan een goede afweging worden gemaakt. Hiervoor is het landelijk model gebruikt¹. De risicomatrix is een hulpmiddel bij het zo objectief mogelijk vaststellen van de prioriteiten binnen de handhavingstaken. In de risicomatrix is per geïnventariseerde handhavingstaak het negatieve effect en de overtredingskans weergegeven. Deze scores zijn tot stand gekomen tijdens verschillende projectgroepbijeenkomsten waarbij met in- en externe experts vanuit verschillende invalshoeken naar de handhavingstaken is gekeken.

Negatieve effect

In de tabel wordt in de verticale kolom “negatieve effect” de gemiddelde verwachte ernst weergegeven van de gevolgen van overtreding van gedragsregels die voor het desbetreffende handhavingsthema gelden. Wij onderscheiden in de risicomatrix zes² soorten negatieve effecten dat de overheid met gedragsvoorschriften (de taken dus eigenlijk) tracht te voorkomen:

- **Fysieke veiligheid:** Dit effect leidt tot situaties waarin de veiligheid van mens en dier fysiek wordt bedreigd.
- **Sociale kwaliteit leefomgeving:** Dit effect heeft een negatieve invloed op de kwaliteit van de sociale leefomgeving.
- **Financieel-economische schade / aansprakelijkheid:** Dit effect leidt mogelijk tot financiële schade / aansprakelijkheid.
- **Natuur-/stadsschoon:** Dit effect heeft een negatieve invloed op de kwaliteit van de natuur-/cultuurhistorische waarden.
- **Volksgezondheid:** Dit effect leidt tot situaties waarin het lichamelijk welzijn van mens en dier wordt bedreigd (gezondheidsklachten/ziekten).
- **Bestuurlijk imago:** Dit effect leidt tot aantasting van het beeld van de gemeente bij burgers en bedrijven.

We gebruiken een vijfpuntenschaal voor het invullen van het negatieve effect.

0 = n.v.t.

1 = geen of nauwelijks effect: het negatieve effect doet zich niet of nauwelijks voor;

2 = klein effect: het negatieve effect doet zich in kleine mate voor;

3 = gemiddeld effect: het negatieve effect doet zich gemiddeld voor;

4 = groot effect: het negatieve effect doet in grote mate voor;

5 = zeer groot effect: het negatieve effect doet zich in zeer grote mate voor.

Overtredingskans

Door middel van het toekennen van een cijfer op een schaal van 1 t/m 5 wordt de risicokans op een overtreding aangegeven en daarmee ook de mate van het naleefgedrag aangegeven. De schaalverdeling is hierbij als volgt:

1 = zeer kleine kans op overtreding (= zeer goed naleefgedrag)

2 = kleine kans op overtreding (= goed naleefgedrag)

3 = gemiddelde kans op overtreding (= middelmatig naleefgedrag)

4 = grote kans op overtreding (= slecht naleefgedrag)

5 = zeer grote kans op overtreding (= zeer slecht naleefgedrag)

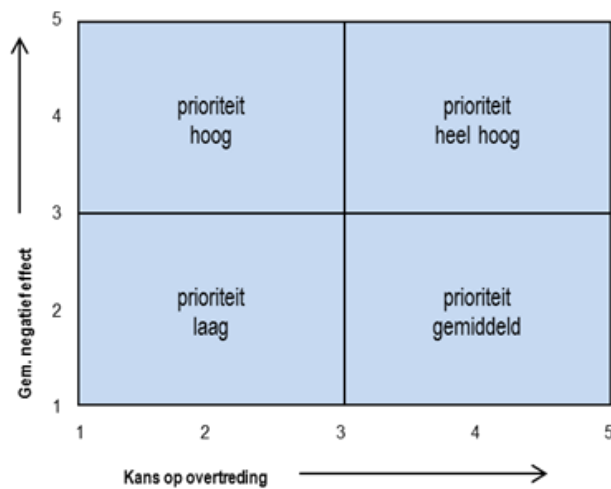
¹ Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (2010). Programmatisch Handhaven. Gids voor gemeenten, waterschappen en provincies. Utrecht: CCV.

Expertisecentrum Rechtspleging en Rechtshandhaving (2006). Handhaven met effect. Gids programmatisch handhaven voor decentrale overheden. Den Haag: Ministerie van Justitie.

² Voor sociale zaken en BRP is binnen de RIE gescoord op drie in plaats van zes negatieve effecten: sociaal/ maatschappelijke impact, financieel/ economische schade en bestuurlijk imago.

Bepalen van prioriteiten

De omvang van het risico in cijfers is niet alleen bepalend voor de prioriteit. Het kan namelijk zijn dat het belang/negatieve effect van bepaalde onderwerpen groot is terwijl de overtredingskans klein is. Deze onderwerpen scoren in de uitkomst van de risicoanalyse daardoor gemiddeld of zelfs laag, maar kunnen voor de handhaving toch hoge prioriteit hebben. Om die reden zijn de onderwerpen geprioriteerd op grond van de beschermde belangen en de overtredingskans. Op basis van de scores³ van het gemiddelde negatieve effect en de overtredingskans is met gebruikmaking van onderstaand schema gekomen tot een prioriteitenstelling.

Figuur 1 Schema prioriteitsstelling

³ De score 3 bevindt zich op een scheidslijn. Tijdens de projectbijeenkomsten is met in- en externe experts tezamen op basis van ervaring een inschatting gemaakt voor de prioriteitsstelling van de taken met een score op de scheidslijnen.